

PENĖJIMOSI INTENSIVUMO POVEIKIS GRYNAVEISLIŲ KIAULIŲ IR MIŠRŪNŲ MĖSINGUMO RODIKLIAMS

Asta Klimienė, Ramutis Klimas

Šiaulių universitetas

P. Višinskio g. 19, 77156 Šiauliai; tel. (8~41) 59 57 20; faks. (8~41) 59 57 94; el. paštas: btmc@cr.su.lt

Santrauka. Tyrimo tikslas buvo analizuoti penėjimosi intensyvumo poveikį grynaveislių kiaulių ir mišrūnų santykinio raumenų kiekio, lašinių storio, ilgiausiojo nugaros raumens skerspjūvio ploto formavimuisi bei nustatyti optimalias priesvorio per parą ribas, neturinčias esminės neigiamos įtakos šiems mėsingumo rodikliams. Pagal priimtą metodiką Valstybinėje kiaulių veislininkystės stotyje atliktas grynaveislių Lietuvos baltųjų (LB), didžiųjų baltųjų (DB), jorkšyrų (J), landrasų (L), pjentrenų (P), diurokų (D) ir plačiausiai naudojamų derinių mišrūnų (LBxL, DBxL, DBxP, JxL, JxP, JxPxD, LxD, LxPxD) kontrolinis penėjimas bei skerdenų vertinimas. Kontrolinio penėjimo (nuo 30 kg iki vidutiniškai 95 kg masės) metu visų grupių kiaulių laikymo ir šėrimo sąlygos buvo vienodos. Analizuojant penėjimosi intensyvumo įtaką mėsingumo rodikliams, užaugintos grynaveislės kiaulės (n=235) pagal priesvorį per parą buvo suskirstytos į tris grupes: I – iki 750 g; II – 751–850 g ir III – 851 g ir daugiau. Mišrūnai (n=341) suskirstyti į keturias grupes: I – iki 750 g; II – 751–850 g; III – 851–950 g ir IV – 951 g ir daugiau.

Nustatyta, kad LB, DB, J bei L, kurių priesvoris per parą 851 g ir daugiau, buvo 2,2–4,0 proc. mažiau raumeningos ($p<0,05$ – $0,001$), o lašiniai už paskutinio šonkaulio – 1,2–2,6 mm storesni negu kiaulių, kurių priesvoris per parą iki 750 g. Nustatėme, kad patikimai storėjo ne tik jorkšyrų, landrasų, bet ir diurokų lašiniai ($p<0,05$ – $0,01$). Visų tirtų derinių mišrūnai, kurių priesvoris per parą 951 g ir daugiau, buvo 1,7–4,1 proc. mažiau raumeningi ($p<0,05$ – $0,001$, išskyrus LBxL), o jų lašiniai už paskutinio šonkaulio – 2,4–5,0 mm storesni ($p<0,05$ – $0,001$) negu mišrūnų, kurių priesvoris per parą iki 750 g. Daugumos grynaveislių kiaulių ir jų mišrūnų penėjimosi intensyvumas esminio poveikio ilgiausiojo nugaros raumens skerspjūvio plotui neturėjo.

Tyrimo duomenimis, esant tinkamoms laikymo sąlygoms ir visaverčiam šėrimui optimalios priesvorio per parą (laikotarpiu nuo 30 kg iki vidutiniškai 95 kg masės) ribos, neturinčios esminės neigiamos įtakos mėsingumo rodikliams, yra: LB, DB, J ir L – 751–850 g, LBxL, JxL, JxP, LxD, JxPxD veislių mišrūnų – 851–950 g, o DBxL, DBxP ir LxPxD veislių mišrūnų – 751–850 g. Grynaveislių diurokų ir pjentrenų laikymas penėjimo tikslams nerekomenduojamas. Jų paskirtis – mišrūnų gavimas.

Raktažodžiai: kiaulių veislės, mišrūnai, priesvoris per parą, raumeningumas, lašinių storis, ilgiausiojo nugaros raumens skerspjūvio plotas, priklausomybė.